

BESLUT

2013-10-28

Dnr: 13/01275

SAKEN

Rapport, SVT1, 2013-05-20, kl. 19.30 och *Aktuellt*, SVT2, 2013-05-20, inslag om en rättegång; fråga om saklighet och respekt för privatlivet

BESLUT

Inslagen fälls. Granskningsnämnden anser att de strider mot kravet på saklighet och bestämmelsen om respekt för privatlivet.

FÖRELÄGGANDE

Sveriges Television ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

INSLAGET

Inslagen handlade om att en rättegång startat mot den person som grundat The Pirate Bay (A). Inslaget i *Rapport* inleddes med att nyhetspresentatören sa följande.

I dag inleddes rättegången mot Pirate Bay-grundaren A och ytterligare en åtalad. De båda männen misstänks för att ha hackat sig in ibland annat Skatteverkets folkbokföringssystem där uppgifter om personer med skyddad identitet finns.

Under tiden som nyhetspresentatören talade och några sekunder efter visades texten ”Pirate Bay-målet - Rättegången inledd”. Därefter visades ingången till en rättssal och reportern sa följande.

Efter nästan en timmes försening inleddes rättegången mot Pirate Bay-grundaren A och en 36-årig man från Dalarna.

När reportern nämnde A visades en sekvens där A kommer ut från en rättssal följd av en annan man, B. Reportern sa sedan följande.

Båda åtalas för att ha hackat sig in i Skatteverkets folkbokföringssystem. De ska dessutom ha stulit stora mängder data i form av register.

Senare sa reportern följande.

Dessutom misstänks A för bedrägeri och försök till bedrägeri då han tagit sig in i Nordeas system och försökt att föra över pengar från andras konton. Något han förnekar.

Inslaget i *Aktuellt* var i det närmaste identiskt med inslaget i *Rapport* förutom vid den sekvens där A kom ut från en rättssal följd av B. I *Aktuellt* var B:s ansikte avidentifierat och uppe i vänstra hörnet visades ordet: Arkiv. Mot slutet av den sekvensen syntes B:s ansikte under en bråkdels sekund.

ANMÄLAN

Inslagen har anmälts av B. Hans invändningar mot inslagen sammanfattas i det följande.

Rapport

I inslaget som inte handlade om The Pirate Bay-rättegången visade SVT arkivbilder från just The Pirate Bay-rättegången där B fanns med eftersom han var inblandad i den. SVT informerade inte om att det var arkivbilder. Bilderna visade A som kom ut från en rättssal och reportern sa att A och en annan person stod misstänkta för dataintrång. Just när reportern sa ”och en 36-årig man från Dalarna” kommer B in i bild. Detta gjorde att tittarna fick uppfattningen att B var den andra misstänkta personen vid sidan av A. Flera personer, däribland B:s familj, hörde av sig till B och undrade vad han hade gjort, om han satt inlåst och varför han hade stulit pengar.

B kommer att ställa upp i EU-valet i Finland nästa år. Han är öppen med att han är socialist och tror på starka fackföreningar. Inslaget i *Rapport* föranleder att B blir tvungen att för potentiella väljare förklara att det var ett misstag att han råkade bli inblandad i SVT:s rapportering om bedrägerier mot bland andra fackföreningar. Tilliten till B kommer att sjunka med anledning av inslaget.

SVT har dessutom valt att i text kalla rättegången mot A och en annan person för Pirate Bay-målet eftersom A är Pirate Bay-grundaren. Men att ge det nya målet det namnet gjorde att B automatiskt betraktades som involverad även i detta mål eftersom han var involverad i The Pirate Bay-rättegången.

Aktuellt

B kontaktade SVT:s nyhetsredaktion och förklarade att han inte ville synas i bild. SVT lovade då att ta bort B:s bild inför sändningen av *Aktuellt* klockan 21.00. Men vid sändningen avidentifierades B:s ansikte, vilket bara förstärkte uppfattningen att B var den andra åtalade personen i den aktuella rättegången. Dessutom avidentifierades inte B:s ansikte hela tiden i inslaget utan vid ett tillfälle syntes det.

Inslaget i *Aktuellt* har också anmälts av en annan person som anför att de två rättegångarna inte hade med varandra att göra, att den nu aktuella handlade om dataintrång och att det gjordes felaktiga kopplingar mellan rättegångarna i inslaget.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anser att inslagen överensstämmer med kravet på saklighet och bestämmelsen om respekt för privatlivet och anför följande.

Sekvensen med arkivbilder från The Pirate Bay-rättegången var cirka åtta sekunder lång. På bilderna förekom fem till sju olika personer förutom A. För dem som inte redan kände till B och att han tidigare dömts i Pirate Bay-målet torde det vara omöjligt att identifiera honom. Det fanns inget i bild eller text som indikerade vilken person som skulle vara den andre åtalade av det flertal personer som syntes på bilderna.

I inslagen sades inte någonstans att det handlade om The Pirate Bay-rättegången. Inledningsvis visades dock en skylt i nederkanten av bilden där det stod: ”Pirate Bay-målet - Rättegången inledd”. Texten kom med av misstag. Redaktionen bedömde att felet inte var så allvarligt att det behövde rättas eftersom det nu aktuella målet beskrevs ingående och det tydligt framgick att det inte handlade om The Pirate Bay-rättegången.

ANMÄLARENS KOMMENTAR

Med anledning av SVT:s yttrande tillägger B bland annat följande.

B är en känd person i IT-sammanhang. Han fick reda på att han hade syns i bild i samband med den aktuella rättegången genom att så många tog kontakt med honom och frågade om vad som hade skett. Flera tittare hade alltså identifierat honom.

Det var på grund av sammansättningen av bilderna ihop med vad som lästes upp som inslagen blev missvisande.

PROGRAMFÖRETAGETS TILLÄGGSYTTRANDE

SVT tillägger bland annat följande.

SVT beklagar att B tagit illa vid sig på grund av publiceringarna. Med anledning av att ett flertal personer förekommer på de aktuella bilderna anser dock SVT att B inte är utpekad. SVT vill också påpeka att redaktionen ändå avidentifierat anmälaren efter det att denne kontaktade redaktionen.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska bedriva programverksamheten sakligt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (5 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas. SVT ska före sändning av program så noggrant som omständigheterna medger kontrollera sakuppgifter i programmet (5 § andra stycket i sändningstillståndet).

SVT ska respektera den enskildes privatliv i programverksamheten om inte ett oavvisligt allmänt intresse kräver annat. Bestämmelsen är avsedd att ge skydd för den personliga integriteten. Den tillämpas även i fall med namnpublicering vid brott eller misstanke om brott (6 § i sändningstillståndet).

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att det både i *Rapport* och i *Aktuellt* visades en text som refererade till en tidigare rättegång. Texten var formulerad på ett sådant sätt att det kunde uppfattas så att den aktuella rättegången hade kopplingar i sak till den rättegång som texten refererade till och i vilken B var involverad. Att B dessutom visades i bild tillsammans med A som var den huvudåtalade i den aktuella rättegången samtidigt som SVT informerade om att det fanns ytterligare en åtalad man gjorde att det felaktigt framstod som att B var den andra åtalade personen. B har anfört att han har identifierats av flera personer och nämnden har inte skäl att ifrågasätta detta. Enligt nämndens mening innebar den missvisande bilden av B ett intrång i B:s personliga integritet. Därmed strider inslagen mot kravet på saklighet och bestämmelsen om respekt för privatlivet i SVT:s sändningstillstånd. Att B till stor del var avidentifierad i *Aktuellt* ändrar inte nämndens bedömning.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, K-G Bergström (skiljaktig), Maria Edström, Leif Hedman, Jan Holmberg, Kristina Ståhl och Pia Kronqvist efter föredragning av Rima Haro.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Rima Haro

SKILJAKTIG MENING

Ledamoten K-G Bergström var skiljaktig och ansåg att inslaget i *Aktuellt* borde frias. Enligt hans mening så gjorde SVT tillräckligt för att avidentifiera B i det inslaget. Därmed kunde B inte kopplas till den aktuella rättegången och inslaget utgjorde inte något intrång i hans privatliv.